

Sorsa 92/ HD Muistiinpanot, teksti- ja puheluonnokset

92/HD 1959.6

92/HD 1959.6: Sorsan ruotsinkielinen esitelmä tai artikkeli Unescon IES-palvelusta (International Exchange Service) joskus vuosina 1959-1965. Siitä saa hyvän kuvan hänen työyksikkönsä tehtäväkentästä.

92/HD 1969.15

92/HD 1969.15: Pakina 1969 (missä julkaistu SS?) ”Radio: Hengettären sivellä”, jossa analysoi monipuolisesti Yleisradion joukkotiedotustoimintaa.

92/HD 1969.15: Nuoren puoluesihteerin into ja visiot Kuopion piirikokouksessa 20.10.69. Hyvä tiivistys KS alkuaskeleista puoluejohdossa.

92/HD 1969.15: Sorsan muistiinpanot ”Laivalla 20.12.69” jossa Pohjoismaiset pääministerit keskustelevalt Nordekista edelleen realistisena tulevaisuutena. Palme mainitsee keskeiset ”Stötestenar”, sisäpolitiikkaka ja sentrifugaaliset voimat (EEC, NATO, NI), Koivisto viittaa siihen että Suomessa vaalitalanne vaikuttaa aikatauluun. Kraag ja Bratteli myös esittivät myönteisiä arvioita.

92/HD 1969.15: K-A. Fagerholmin hauska puhe Erlanderille syys-lokakuussa 1969 hän lähtiäsillallisella. Vitsailee siitä ettei Ruotsissa ilmeisesti ole lyötynyt parempia pääministerikandidaatteja 23 vuoteen, kun Suomessa saman aikaan 13 eri pääministeriä!

92/HD 1969.15: Radio-haastattelu 1964 jossa Sorsa kertoo ruotsiksi sekä Pariisista että Unescosta. Ja sama vähän laajemmassa muodossa suomeksi. Hyvä tiivistelmä hänen toiminnastaan Pariisissa.

92/HD 1970.10

92/HD 1970.10: Puheenvuoroja Ylioppilaspoliitiikan päivillä 9.12.1970, jossa puhui KS, Ilpo Manninen (SONK), Erkki Liikanen (Teiniliitto), Matti Louekoski, Pauli Burman, Rafael Paasio. Hyvä tilannekuva tahojen välisestä kitkasta ja sen syistä. Sorsalla kaava, nelikenttä, jossa ääripäät olivat ”kansanvalta-diktatuuri” ja ”sosialismi-yksityisomistus”.

92/HD 1970.10: Muistiinpanot pm yhteistyökomitean kokouksesta, Obbnäs 11.5.70. Suomi oli siinä vaiheessa vetäytynyt Nordek-hankkeesta. Koivisto selitti, Palmelta erinomainen ja analyttinen puheenvuoro. Valitti ettei päästy eteenpäin, luonnehtii EEC:tä, UK:ta jne.

92/HD 1970.10: Sorsan loppupuheenvuoro TV-keskustelussa 4.3.1970, jossa hän vetoaa äänestäjiin demokratialla ja tasa-arvolla. Hyvä, mutta silti liian laimea puhe.

92/HD 1970.10: Sorsan puher puoluetovereille 14.11.1969 jossa hän summaa nelivuotisen hallituskauden tuloksia ja listaa seuraavat suuret tavoitteet: demokratian laajentaminen, myös taloudellinen sellainen, ja valtiosääntöuudistus. Lista kyllä tätä pitempi, mutta tässä tärkeimmät.

92/HD 1970.10: Sorsan julkinen kannanotto 1970 vuoden vaalien jälkeen millä ehdoilla SDP olisi valmis lähtemään mukaan seuraavaan hallitukseen. SKDL:n takaisku vaaleissa huomattava. SDP ei kuitenkaan lähtisi mukaan hallitukseen ”oikeistolaisen vasta-aallon suojakilveksi”.

92/HD 1970.10: Sorsan pitkä ja seikkaperäinen vastaus Pälkäneen liikkeelle ja sen kritiikille. Hyvä kuva puolueen sisäisestä tyytymättömyydestä Sorsan alkutaipaleella sen johtoportaan.

92/HD 1970.10: Sorsan hauska ja monella tavalla valaiseva puhe demareitten pikkujoulujuhlissa, jossa hän terävin vertauksien luonnehtii porvareita ja pikku veliä, eli kommunisteja, ja heidän vaatimuksiaan ja vastalauseitaan SDP:n selän takana.

92/HD 1970.10: Sorsan HT-puheenvuoro tai kiertokirjelmä puoloueväelle, jossa hän korostaa SDP:n huonojen tiedostusväylien vaikutusta vaalitulokseen

92/HD 1970.10: Toisessa, samanaikaisessa KS ihmettelee, että kommunistien rynnistyksen pelko, vaikka heidän kannatuksensa pienempi kuin koskaan sodanjälkeisenä aikana.

92/HD 1970.10: Sorsan laatima ministerilista SDP:n vähemmistöhallitusta varten. Oma tai Paasion nimeä ei siinä. Ulkoministeriksi joko Leskinen tai Kuusi!

92/HD 1971.11

92/HD 1971.11: Sorsan ulkopoliittinen puhe Pirkkalassa 4.4.1971 jossa hän kiittelee Neuovostoliiton kansainvälistä yhteistyötä ja rauhanomaista rinnakkaiseloä painottaneet puheenvuorot ja kritisoi USA:n Vietnam-politiikkaa.

92/HD 1971.11: Kryptinen dialogi 5.10.71, jossa kaksi nimeltä mainitsematonta pohtii vaihtuuko Suomen ulkoministeri kohta. Toinen niistä neuvostoliittolainen osapuoli, kehuu lopuksi Sorsaa: ”Epäviralliset tietoni pitivät Sorsan vierailua Moskovaan erittäin onnistuneena. Puskalan putiikki? Vuodettu Sorsalle tarkoituksella?

92/HD 1971.11: KS:n muist sanat hänen isänsä hautajaisissa 12.6.1971. Kauniita sanoja ja myös demaripainotteisia luonnehdintoja!

92/HD 1971.11: Vaalipuhe myöhäissyksyllä (?) ennen ennenaikaisia eduskuntavaaleja 1972, jossa KS kritisoi sekä kokoomusta että SMP:tä: ”SMP:n täydellinen saamattomuus”.

92/HD 1972.16

92/HD 1972.16: Sorsan puhe UKK:lle kun esitteli hänelle uutta hallitustaan syyskuun alussa 1972. Korostaa sen tulevassa ulkopoliitikassaan ”pyrkimystä lisätä yhteistyötä naapruimaamme Neuvostoliiton kanssa”.

92/HD 1972.16: Ja samassa mapissa jo keväällä (1.3.1972) KS:n pitämä esitelmä SDP:n puolueuuevstolle, jossa hän kuvaa puolueen vähemmistöhallituksen muodostamisen taustoja ja tavoitteita. Korostaa sen olevan väliaikainen ratkaisu.

92/HD 1972.16: Sorsan puhe 27.9.1972, jossa hän kertoo miksi SDP ei voinut hyväksyä sitä ns. Eläkepakettia, jota Sukselainen ja kommunistit olivat ”seurauksista välittämättä” ajamassa läpi. Se oli kuitenkin epärealistinen ja siksi oli hallituksen ehdotus parempi. Johti kohta sen jälkeen uuden hallituksen muodostamiseen.

92/HD 1972.16: ”Pohjois-Hämeen piirikok., jossa UKK-aloite” -merkintä, joka on myöhempi. Voisiko olla jo keväällä 1972? Siinä Sorsa väläyttää jo mahdollisuutta, että UKK valittaisiin uudestaan poikkeuslailla. Tämä ylläpitäisi UKK:n ja SDP:n statusquota: ”UKKn viimekertainen ehdokas: molemmat kohtasivat puolitiessä: UKK sisäpol -> Sdp. Ulkopol. Jatkunut -> UKK pitemmälle pitkällä sillalla -> ymmärtää sd. tavoitteita (alkuvuoden puheet). Keskustelua ilmeisesti alusti silloinen oikeusministeri Pekka Paavola, ehkä Sorsan toivomuksesta...?!

92/HD 1972.16: SDP-vitsejä vuoden 1972 vaalin aattona: ”Puhemies Pao” – ”Saaspa nähdä, käykö kaksisesti, sanoi puoluesihteerin Kaleri Sorsa, numero kaksi Helsingissä”. **OBS:** niin, Sorsa jäi läpi poliittisen uransa aina kakkoseksi, ensin UKK, sitten Koivisto ja lopuksi Ahtisaari....

92/HD 1973.18

92/HD 1973.18: KS:n muistiinpanot vastauksilleen Junnilalle ja Vennamolalle, kun poikkeuslaista käytiin kiivass keskustelu eduskunnassa – oliko se tammikuussa 1973? Vennamon puhe antoi KS:n mukaan viitteen siitä, minkälainen olisi ollut edessä presidenttikampanja: ”Se antaa edustajille ja kansalaisille mahdollisuuden arvioida, minkä verran asiallista etua ja minkä verran joutavaa demagogiaa, mahdollisesti vakavaa vahinkoakin olisi vaalitaistelusta saada. **OBS:** vertaa EK:n pöytäkirjoihin.

92/HD 1973.18: Sorsan pakina tai artikkeli jossa hän pohti aihetta ”Sosialismi preesensissä”. Clemenceau piruili sosialistien kustannuksella: ”Jean Jaurèsin puheet tuntee heti siitä, että kaikki verbit ovat futuurissa.” Kommunisti: demarit elävät ”loputtomassa konditionaalissa. Jos ei ”jossia olis, niin lehmäkin lentäis.” KS puhui demokraattisesta sosialismista tulevaisuuden visiona ja siitä, miten futuurit ja konditionaalit saataisiin muutettua preesensiksi.

92/HD 1973.18: KS:n puhe Ahti Karjalaiselle hänen 50-vuotispäivänään 10.2.1973. Ympäripyöreän myönteinen ja lyhyt!

92/HD 1973.18: KS:n puhe Koivistolle hänen 50-vuotispäivänään 25.11.1973. Korostaa miten tärkeää, että SP:ssa luotettava yhteystyökumppani ja hän lopuksi toteaa merkityksellisesti että ”Manu ei ole vielä tehnyt tehtävänsä”.

92/HD 1973.18: Sorsan pitkä puhe puoluetoimikunnalle (?) jossa hän puolustaa SDP:n näkemyksiä ja toimintaa EEC-sopimuksen suhteen. Seikkaperäinen, meklo rehellinen. **OBS:** tarkista saiko se kommentteja, jos kyseessä oli puoluetoimikunta.

92/HD 1973.18: Puhe Rafael Paasion 70-vuotisjuhlissa 6.6.1973 tai -vastaanotolla, jossa Sorsa hienolla ja lämpimällä tavalla luonnehtii Paasiota ja hänen elämäuraansa. Sivu neljä puuttui, viimeinen käsin kirjoitettu.

92/HD 1973.18: Sorsalle valmiiksi kirjoitetut vastaukset Sveriges Radion kysymyksiin, miksi KS oli esittänyt, että maastamuutto Ruotsiin pitäisi säädellä enemmän valtiotasolla. **OBS:** voi epäillä, että taustalla oli myös laskelma siitä että maastsamuuttaneet olisivat ensisijaisesti äänestäneet demareita!

92/HD 1974.21

92/HD 1974.21: ”Tiilikaisen puheeseen syötetty marrask. -74”, jossa hän ehdottaa ”mielestäni toveri Sorsan istuttaminen puheenjohtajan paikalle olisi oikea ratkaisu”. Niin kuka syötti, KS itse, hänhän tuon merkinnän syöttämisestä oli kirjoittanut.

92/HD 1974.21: Poliittiselle sihteerille viesti kesälomalla 1974 kokouksen järjestämisestä vasemmistojohtajille ”jossain kaup. ulkopuolella”. **OBS:** yhteinen asetelma seuraavaa EK-vaalia ajatellen?

92/HD 1974.21: KS:n puhe Pohjois-Karjalan asiamieskokouksessa (milloin tarkkaan?), jossa hän esitti huolensa siitä, että työväen lehdistöllä oli niin pieni markkina-osuus (8%). Kyse ei ollut yksinomaan levikistä vaan myös ilmoituksien määrästä, joka pitkällä aikavälillä myös vsaikutti levikkiin.

92/HD 1975.20

92/HD 1975.20: Sorsan kirjoittama mutta KGB-mies Streltsovn ilmeisesti suullisesti esittämä vastalause 27.2.1975 jostain vaalilakiluonnoksesta, jota SKP:n vähemmistö piti diskriminoivana. **OBS:** mikäköhän siinä oli, tarkista Tiedonantajan kautta. Sorsa (tai joku muu?) konekirjoittanut 25.4.75: ”Ei ole vastattu, koska koskee maamme sisäisiä asioita...”

92/HD 1975.20: KS 29.4.1975 ”Puolueen toiveet sanomalehdilleen” jossa hän pyytää heiltä suurempaa levikkiä, korkeampaa tasoa, parempaa teknologiaa, enemmän ilmoituksia ym! **OBS:** jatke KS:n puheelle Pohjois-Karjalassa samana vuonna.

92/HD 1975.20: KS:n puhe EK-vaalien kynnyksellä 17.9.1975, jossa hän kuvaa vasemmistopuolueiden pyrkimystä ja saavutuksia. Puheessa myös SDP:n keskeiset vaalilupaukset.

92/HD 1975.20: KS:n kiitospuhe Rafael Paasiolle puheenjohtajavaihdon yhteydessä 6.6.1975.

92/HD 1975.20: Käsikirjoitus Sorsan haastattelusta Viikkosanomissa, jossa käsitellään Arlandan valuuttaskandaalia ja hallitusneuvottelujen vaikeutta. **OBS:** Tarkista milloin tämä numero ilmestyi, kovaa kieltä kepua kohtaan, Sorsa oli tehnyt monta muutosta tekstiin.

92/HD 1976.15

92/HD 1976.15: Käsikirjoitus Sorsan alkusanoille Brandt/Kreitsky/Palme-teokseen, joka aivan ilmeisesti oli Sorsan mieleinen kirja. Siinä oli KS mukaan "vastuun näkökulma". Hyvä lukea tämä versio ja painettu rinnakkain, mitä vielä muutettiin, mikä tuotti KS päänvaivaa ilmaisuissa.

92/HD 1976.15: KS:n puhekonsepti Mikkelin ja Joensuun piirikokouksia varten, ilmeisesti kunnallisvaalien alla Kuvaa siinä miten SDP:tä kritisoidaan koko porvaririntaman voimalla, mm mahtavalla julkisella sanalla. Myös kommunisti-kritiikkiä. Lopussa se ojuri-vitsi ja Tanner-sitaatti. **OBS:** hyvä tilannekuva vuosien 1975-1977 haasteista demareille.

92/HD 1976.15: Katkeransävyinen päiväkirjamainen merkintä 4.5.1976, jossa KS ihmettelee Aarne Saarisen kritiikkiä SDP:tä kohtaan ajankohtaisessa liikevaihtoveron korottamiseen tähtäävässä päätöksessä hallituksessa. Saarinen syytti SDP käyneen porvareitten kanssa tästä erillisiä keskusteluja, ei pitänyt paikkansa.

92/HD 1977: 19

92/HD 1977: 19: Sorsan puhe puolueuustolle hallitusneuvottelujen aikana toukokuussa 1977, jossa Sorsa jo selvästi valmistautuu uudelle pääministerikaudelle: "Hallitus ei saada muodostua esiintyvien glaidaattorien areenaksi, vaan hallitustyötä on leimattava todellinen yhteistahto ja sovittelun halu."

92/HD 1977: 19: Päiväämätön muistiinpano kesällä 1977, jossa KS kertoo ilmeisesti mistä on sovittu Streltsovin kanssa: kutsu lokakuun vallankumouksen juhliin, sitten jotain koskien "Väyrynen/Korhonen", ja mm "Kutsu Str/Sorsat".

92/HD 1977: 19: KS muistilappu "Vlad 6.5.77": Keskuskomitea ja pääsihteeri kutsuu Sorsan ja vaimon lomalle "Rom" [?] soveltuv. ajankohtana".

92/HD 1978:23

92/HD 1978:23: Ilmeisesti Matti Louekosken lappunen KS:n, jossa hän ilmoittaa, että Wächter ilmoitti että Sorsan pitäisi viipymättä käydä presidentin luona. **OBS:** Mistä oli kysymys, kysy Louekoskelta!

92/HD 1978:23: Kekkosta, Sorsaa ja Virolaista halventavia kommentteja neljällä sivistuskielellä!

92/HD 1978:23: Sorsan runo VN kanslian kesäjuhlilla Kesärannassa 13.6.78. Hauska. Sorsa aivan ilmeisesti viihtyi siellä ja pääministerinä!

92/HD 1979: 22

92/HD 1979: 22: Kaksi muistilappua KS:n erotervehdystä varten 26.5.1979. Toisessa vähemmän merkintöjä, puhe pidetty vapaasti. **OBS:** valmistelut vähenivät kun kokemus karttui!

92/HD 1979: 22: Sorsan puhe päiväämätön puolueeneuvostolle presidenttipelistä, joko 1979 tai 1980 (Madridin SI-kokouksen kirjepaperi 13-16.11.80), jossa hän puolustaa voimakkaasti Koiviston ehdokkuutta.

92/HD 1979: 22: Runoja kirjoitettu ekr:n lopettajasissa 13.2.1979, jossa mm terävän hauska runo Erkki Tuomiojasta, joka jätti eduskunnan tullaakseen kaupunginjohtajaksi:

Keltä tuli tuomio, ja
Kuka ahkeroi kuin klerkki,
Ettei ollut Tuomioja, –
Edistyksen kirjanmerkki

Antihan on Erkki aivan,
Varsin antibyrokraatti.
Palkkioksi on nyt vaivan
Kommunaalidemokraatti.

92/HD 1979: 22: Aarno Laitisen suomenkielinen ja varmaan sittemmin käännetty juttu Nordisk Kontakt-lehteen 15/1979, jossa hän käsitteli suomalaisen lehdistön tapaa raportoida politiikkojen edesottamuksista. Sorsan osittain vihaiset reunakommentit käsikirjoitukseen. Oli varmaan saanut sen toimittajalta. **OBS:** Taustalla aivan ilmeisesti Valco, vaalit 1979 ym. Laitisen juttu ennakoi kiinnostavalla tavalla kirjaa Tamminiemen pesänjakajat.

92/HD 1979: 22: Jyrki Vesikansan juttu US:ssa 25.11.79 ”Uutisvuodot joskus tarpeen” josta ilmenee, että Sorsa oli sitten kritisoinut Laitisen juttu julkisuudessa.

92/HD 1980.18

92/HD 1980.18: Ojurivitsin, Ojankaivaajien vitsin kertoja Hugo Manninen, nyt myös tässä valokuvattu! **OBS:** KS:n tapa luonnehtia kommunisteja!

92/HD 1981. 24

92/HD 1981. 24: Kansan Lehden juttu 15.10.1981 ”Tutkijat yllättyneitä: Kritiikkiä tarvitaan”, jossa Pertti Timonen ja Risto Sänkiaho kommentoivat Kalevin Sorsan ”madonlukuja” heidän puolue-analyysistä. Viittaavat tässä myös Onni Rajalan tutkimukseen (1980), Suomen puolueet ja puolueiden muuttuminen 1945-1980. **OBS:** Jutun reunoissa Sorsan vihaisia kommentteja. Valokuvasin koko jutun ja sitten erikseen KS kaikki kommentit!

92/HD 1982.20

92/HD 1982.20: Täysin irrallinen Machiavelli-sitaatti paperilapulla. Kuvaa ehkä KS käsitystä itsestään, pitäisi asettaa toiveilleen rajoja...

92/HD 1983.19

92/HD 1983.19: KS:n nimissä laadittu teksti Sopimussyhteiskunta: taustoja ja tulevaisuutta (1983), jonka ilmeisesti hänen avustajansa on laatinut ja Sorsa on siihen lisännyt omia painotuksiaan. Historiallisen taustoituksen jälkeen KS (haamukirjoittajineen) kuvaa tulosopimusten syntyä ja myöntää seuraavaa: "Vallankäytön rakenteen muutokisista on vielä todettava se, että keskitetty sopimusjärjestelmä nykyisellään kasaa päätösvaltaa hierarkian ylätasolle, puoluejohtoon, työmarkkinajohtoon ja johtaville virkamiehille." Valokuvassin lopun, "Sopimussyhteiskunnan tulevaisuus", jossa Sorsa kuvaa sitä taloudellista kehystä, jossa Suomen talous pitäisi pärjätä. **OBS:** kysymys kuuluu, oliko mitään ajatuksia että olisi voitu kehittyä toiseen suuntaan kuin muu maailma?

92/HD 1984.24

92/HD 1984.24: Sarkastinen lappunen "Kirkasilmäisen pyrkyrin elämäohjeita", jossa Sorsa kuvaa kaikkia niitä kielteisiä ominaisuuksia joita ilmeisesti tarvitaan menestykseen politiikan alalla. **OBS:** näyttää olenna jonkun vastoinikäymisen yhteydessä. Joku puolueessa oli varmaan ärtynyt siitä ettei mahtunut uuteen hallitukseen.

92/HD 1985.20

92/HD 1985.20: Antti Blåfield ja Pekka Vuoristo 15.1.1985 KS, jossa he ilmoittivat kirjoittavansa kirjaa KS:sta ja mainitsivat haluavansa haastatella häntä myöhemmin keväällä.

92/HD 1985.20: KS:n avajaispuhe 24.6.1984 Jyväskylän Kesä-taidetapahtumassa, jonka hän (tai Pentti Holappa) on kirjoittanut ja joka sisältää monta kiinnostavaa luonnehdintaa ranskalaisuudesta. Valokuvasin myös tapahtuman esitteen.

92/HD 1985.20: Luonnos 25.11.1985 jossa KS otti kantaa juuri julkaistujen Paasikiven päiväkirjojen sisältöön. Hyviä, teräviä huomioita, arvattaneen jonkun historioitsijan laatimia. Lopussa Sorsa pohtii tulisivatko päiväkirjat aiheuttamaan vahinkoa Paasikiven kuvalle historiallisena henkilönä: "Mutta poliitikon sana tällaisissa asioissa ei paljon paina. Vastuu jää historian tutkijoille."

92/HD 1986.21

92/HD 1986.21: KS puhe UKK:n hautajaisissa Tuomiokirkossa 7.9.1986. **OBS:** kiinnostava kiteytys KS:n näkemyksestä heidän yhteistyöstään: "Sovintoa seurasi puolitoista vuosikymmentä läheistä yhteistyötä".

92/HD 1986.21: KS:n muistopuhe Olof Palmen hautajaisissa 15.3.1986, erittäin kaunis ja runollinen puhe, jonka ruotsinnosta oli ilmeisesti hiottu pitkään. **OBS:** puheen lopussa KS mainitsee että Palme säilytti kykynsä katsoa asioita raikkain silmin: "... många förlorar de här egenskaperna under livets förslitningar, men inte Olof". Heijasti varmaan myös KS:n pohdintoja omasta urastaan.

92/HD 1986.21: Erityisavustajan saatekirjeestä ennen matkaa ilmenee, että Märta Tikkanen oli avustanut ensimmäisen lauseen muotoilussa: "...nythän se on kuin runo".

92/HD 1986.21: KS:n päiväämättömät vastaukset HS:n talouspoliittisiin kysymyksiin Neuvostokaupan ongelmista. **OBS:** kiinnostava kuvaus KS:n näkemyksistä silloisesta itäkaupasta, olihan hän suomalais-neuvostoliittolaisen taloustoimikunnan puheenjohtaja. Aavisteltiin jo clearing-kaupan purkua.

92/HD 1986.21: KS:n ranskankielinen runo, jonka kieliasua on korjannut Jukka Seppinen, sama mies joka myöhemmin kirjoitti melko kielteisen elämäkerran Sorsasta!

92/HD 1986.21: KS:n puheenvuoro TV:n vaalikeskustelussa 12.3.1987, josta melko tyystin puuttui sosialistisia äänensävyjä., sillä ainoa siihen viittaava lausunto hän oli poistanut...

92/HD 1986.21: KS:n vastausluonnos Ilkka Suomiselle, jota hän ei koskaan käyttänyt, jossa hän viitaten Pekka Väänäsen artikkeliin Virkavalitot 1950-1980 kiisti että demareilla olisi 40 prosentin ote valtion viroista. **OBS:** Katso PDF-tiedostona kopioitu Olli Riikosen gradu vuodelta 1999 samasta asiasta.

92/HD 1986.21: KS:n puhe ennätyspitkälle hallitukselleen joskus keväällä 1987, jossa hän käyttäen vanhoja suomalaisia sananlaskuja kuvasi kollegojaan: "Ee vanaha vaehtaen parane".

92/HD 1988.17: ei mitään kiinnostavaa sisältöä

92/HD 1989.18

92/HD 1989.18: KS:n käsin kirjoitettu sarkastinen kommentti koskien Paavo Värysen väitettä siitä, että Sorsa olisi ollut mukana kaatamassa Koiviston hallitusta 1981. Ei julkaistu, liitettyyn korttiin KS oli kirjoittanut "Kirjoitin tämän Värysen alettua syytellä minua Koiviston kaatamisesta (syysk. 89). Katsoin viisaimmaksi jättää julkaisematta, Koivisto yhtyi." Tekstissä Sorsa oletti että Värynen pyrki tällä kääntämään huomion pois Värysen kirjeestä Ahti Karjalaiselle 19.9.1981, jossa hän kertoi keskustelleen Vladimirovin kanssa miten voisivat parantaa Karjalaisen osakkeita presidenttivaalia ajatellen, esimerkiksi nostamalla esiin itäviennin ongelmia. **OBS:** Timo Soikkasen mukaan asia oli kuitenkin monimutkaisempi 1981. Pitäisi löytää aikalainen todiste siitä, että Sorsa todella pysyi silloin Koiviston rinnalla.

92/HD 1990.20

92/HD 1990.20: Jälleen julkaisematon ("Unohtui tietokoneeseen") Väyrystä koskeva puheenvuoro, jossa Väyrystä puolustava kolumnisti (missä lehdessä, Suomenmaa?) oli

väittänyt että KS systemaattisesti vastusti Väyrystä. Kiisti että demarit pyrkisivät kostamaan Kekkosta toiseen polveen. **OBS:** Vihoittelu meni tosiaan syvälle.

92/HD 1991.21

92/HD 1991.21: Sorsan jäähyväispuhe eduskunnalle 12.3.1991, jonka kannanotto asuntopolitiikan epäonnistumisesta demarien keskuudessa sitten esitettiin syynä puolueen huonolle menestykselle vaaleissa. Korosti myös että ”edessä on säästämisen ajat” ja kiitti Virolaista hänen pitkästä kansanedustajaurastaan. **OBS:** tärkein syy taisi kuitenkin olla sinipunahallituksen porvarillinen profiili, joka kuitenkin paljolti johtui maailmantalouden trendeistä.

92/HD 1991.21: KS:n kolumni Turun Sanomiin vuodenvaihteessa 1991-1992, jossa hän pohtii monipuolisesti Venäjän tulevaisuutta ja päättää sen Gogolin sanoilla: ”Etkö sinäkin, Venäjä, kiidä kuin troikka?”...

92/HD 1991.21: KS ilmeisesti Demarissa, eli SS:a, vastasi syytöksiin 9.4.1991, että oli eduskunnan päättäjäisten puheensa vuoksi aiheuttanut demareille vaalitappion. Ei pitänyt näitä kohtuullisina.

92/HD 1992.16

92/HD 1992.16: Eero Murto ilmoitti kirjoittavansa väitöskirjaa pääministerin roolista Suomessa ja pyysi saada haastella KS:aa. Tämä kirjoittanut reunahuomiona: ”Helena, Tämä on OK 30-45 min.” Ilmeisesti Helena lisäys: ke 8.1. 13.30”.

92/HD 1992.16: Hannu Taanila 23.8.1991 KS:lle, pyysi häntä radiokeskusteluun. Reunamerkintä: ”Soitettu, periaatteessa myönt. vastaus tammik.92 – KS.” **OBS:** olisi kiinnostavaa kuulla tuo keskustelu jos se tuotettiin.

92/HD 1992.16: Martti Häikiö 14.9.1992 pyysi KS:lta haastattelua tutkimustaan varten, joka koski vuosia 1971-1973. **Valokuvasin vain kirjeen, en Häikiön kysymyksiä.** Haastattelu tehtiin 16.10.1992 klo 10.45.

92/HD 1992.16: Anneli Sundbergin haastattelu HS:iin, jonka raakaversioon Sorsa oli 6.11.1992 tehnyt joitain muutoksia. Suhtautui kriittisesti hallituksen toimiin, pelkäsi tulopolitiikan loppuvan, korosti lopuksi että kuitenkin pelotti vähemmän kuin 70-luvulla, sillä ”Neuvostoliiton uhka on poistunut. Mitä tahansa onnettomuuksia aiheutamme, aiheutamme ne toisillemme...” **Valokuvasin vain tuon viimeisen sivun.**

92/HD 1993.18: ei mitään kiinnostavaa

92/HD 1994.13

92/HD 1994.13: KS:n kolumni (ei päiväystä) Turun Sanomissa, jossa hän esittää syynsä miksi aikoi äänestää Suomen EU-jäsenyyden puolesta. **OBS:** Erinomaisen hyvä teksti, viittaa siinä Kekkoseen!

92/HD 1994.13: KS:n tärkeä kannanotto valtiosääntöuudistuksen poliittista seurauksista: ”Presidentin valtaoikeuksia vähennetään – Kansakunnan vai poliittisen eliitin etu?”. Piti ongelmallisena ettei presidentti voisi vaikuttaa hallituksien muodostamiseen. Esittää esimerkkinä Holkerin hallituksen muodostamista, joka ei olisi onnistunut ilman HM 1919:aa. Ei myös näe presidentin pienempää roolia EU-politiikassa ongelmattomana asiana.

92/HD 1994.13: KS:n julkinen tuki Ahtisaaren presidenttiehdokkuudelle 10.1.1994. Sen oli laatinut ”ML” joka pyysi Sorsaa korjaamaan sitä mielensä mukaan. Sorsa poisti kaikki turhat ylisanat, jopa otsikon ”Kansakunnan kokoaja”.

92/HD 1994.14: ei mitään kiinnostavaa